

Član 6.

Dužina građanskog postupka u Portugalu **Presuda u slučaju** *Guincho protiv Portugala*

1. ^injenično stanje

M. Guincho je bio portugalski državljanin, po zanimanju električar. On je 18. avgusta 1976. godine doživeo sudar i zbog nesreće je izgubio vid na levom oku. Vozač automobila u kome se nalazio kada se sudar dogodio i g. *Guincho* su 7. decembra 1978. godine pokrenuli postupak za naknadu štete protiv vozača drugog vozila (za koga su tvrdili da je izazvao sudar), vlasnika drugog vozila, kao i osiguravajuće kompanije. Sudija je 9. decembra 1978. godine odredio da se tužba dostavi tuženima, ali im je ona dostavljena tek 18. juna 1979. godine. Krajem jula iste godine tuženi su dostavili odgovor na tužbu, koji je dostavljen tužiocima tek 28. januara 1981. godine. Pošto je saslušano nekoliko svedoka, glavno ročište je održano 20. oktobra 1982. godine. Presuda je doneta 25. oktobra 1982. godine i tužiocima je priznato pravo na naknadu štete. Međutim, sud nije odredio tačan iznos koji je trebalo da bude isplaćen g. *Guincho*-u, već je ostavio da se ovo pitanje reši u postupku "izvršenja" presude. G. *Guincho* je podneo zahtev za "izvršenje" 22. septembra 1983. godine.

2. Odluka Suda

U podnesku Evropskoj komisiji od 20. maja 1980. godine g. *Guincho* se žalio na dužinu postupka po tužbi za naknadu štete, tvrdeći da je povređen član 6., stav 1. Konvencije.

Pošto je postupak pred domaćim sudovima još uvek bio u toku, Evropski sud se ograničio na ispitivanje prve faze ovog postupka, od trenutka njegovog pokretanja (7. decembar 1978. godine) do donošenja presude kojom se tužiocima priznaje pravo na naknadu štete (25. oktobar 1982. godine), koja je trajala tri godine, deset meseci i osamnaest dana. Evropski sud je najpre istakao da član 6. nalaže domaćim sudovima da obezbede efikasan postupak, što se odnosi i na građanske sporove, naročito u slučajevima (kao slučaj *Guincho protiv Portugala*) kada se primenjuje skraćena procedura, a zatim je pristupio proceni opravdanosti dužine postupka u svetlu okolnosti i kriterijuma koji su ustanovljeni u dotadašnjoj praksi.

Evropski sud je utvrdio da slučaj u pitanju nije bio komplikovan i kompleksan, a držanje g. *Guincho*-a je imalo neznatan uticaj na dužinu postupka. Kada je reč o ponašanju portugalskih vlasti, Evropski sud je primetio da su postojala dva prekida u postupku kada su sudovi bili potpuno neaktivni, a trebalo je obaviti radnje čisto procesne prirode kao što su dostavljanje tužbe tuženima i dostavljanje odgovora na tužbu tužiocima. Portugalska vlada se pozivala na opštu situaciju u zemlji koja je bila u procesu ponovnog uspostavljanja demokratije, tako da sve institucije još uvek nisu potpuno funkcionisale,

kao i na izuzetnu preopterećenost konkretnog suda koji je odlučivao u slučaju *Guincho protiv Portugala*. Osim toga, Vlada je tvrdila da je Sudski vrhovni savet preduzeo sve korake u njegovoj moći da poboljša situaciju. Evropski sud je najpre naglasio da ne potcenjuje napore portugalske vlade da poboljša situaciju u sudstvu niti teškoće sa kojima se sreće da bi ponovo uspostavila pravilno funkcionisanje institucija.

Međutim, Portugal je kada je ratifikovao Konvenciju preuzeo međunarodne obavezu da organizuje svoj pravni sistem tako obezbedi suđenja u "razumnom roku" u skladu sa članom 6. Konvencije, što je izuzetno važno za pravilno funkcionisanje sudskog sistema. Osim toga, iako nije mogao ignorisati opštu situaciju u zemlji, Evropski sud se morao ograničiti na razmatranje slučaja u pitanju koji se odnosi na tačno određeni sud. U dotadašnjoj praksi Evropskog suda bilo je utvrđeno da se država ne može smatrati odgovornom za privremeni zastoj u rešavanju slučajeva ukoliko je relativno brzo preduzela efikasne mere da popravi situaciju. Međutim, u slučaju *Guincho protiv Portugala* on je ustanovio da su preduzete mere bile nedovoljne i nisu mogle postići zadovoljavajuće rezultate i zbog toga je zaključio da je povređen član 6., stav 1. Konvencije.